

Київський університет імені Бориса Грінченка

Педагогічний інститут

Кафедра теорії та історії педагогіки

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2021р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ. ПЕДАГОГІКА.**

для студентів

Спеціальності: 017 Фізична культура і спорт

Освітній рівень: другий (магістерський)

Освітньої програми: 017.00.01 Фізичне виховання

017.00.04 Тренерська діяльність та спортивна підготовка

Київ – 2021

Розробники:

Желанова В.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка
Леонтєва І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Андрощук І.М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від 30.08.2021 № 1

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм
017.00.01 Фізичне виховання _____ Георгій ЛОПАТЕНКО

017.00.04 Тренерська діяльність та спортивна підготовка _____ Микола
ЛАТИШЕВ

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2021р.

Заступник директора _____ Марина МАШОВЕЦЬ
(підпис)

Пролонговано

на 20__/20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	нормативна
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	5
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг годин, в тому числі:	150 год
Аудиторні	20 год
Модульний контроль	10 год
Семестровий контроль	30 год
Самостійна робота	70 год
Форма семестрового контролю	Іспит (інтегрований)
<i>Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи</i>	
Курс	1
Семестр	1
Обсяг годин, в тому числі:	90 год
Аудиторні	24 год
Модульний контроль	6 год
Семестровий контроль	15 год
Самостійна робота	45 год
Форма семестрового контролю	Іспит (інтегрований)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – розкрити закономірності розвитку освіти, процесу навчання та розвитку творчого потенціалу студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та специфіку науково-педагогічної діяльності викладача, визначити особливості науково - педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Завдання курсу:

- аналіз закономірностей функціонування системи вищої освіти і її складових (освітній процес, управління, викладач, студент тощо);
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, розвитку творчого потенціалу студентів, управління в системі вищої освіти;
- прогнозування перспектив розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір;
- вивчення, аналіз та узагальнення практики, досвіду педагогічної діяльності у закладах вищої освіти;
- набуття магістрантами досвіду творчого використання педагогічних знань для вирішення конкретних завдань майбутньої навчально-професійної та науково-педагогічної діяльності.
- інтеграція та систематизація набутих у процесі професійного навчання знань про психологічні передумови підвищення якості вищої освіти;
- опанування знань про психологічні особливості студентського періоду життя людини й усвідомлення закономірностей професійного становлення і особистісного зростання майбутніх фахівців;
- формування професійного мислення магістрантів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань для вирішення конкретних завдань навчально-професійної та майбутньої науково-педагогічної діяльності;
- сприяння професійному самовизначенню та набуттю магістрантами професійно-педагогічної ідентичності через усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та передумов її опанування.

Завданнями опанування даної дисципліни є формування таких загальних і фахових компетенцій:

Для спеціальності 017.00.01 Фізичне виховання

- ЗК 1 – Світоглядна компетентність
- ЗК – 3 Комунікативна компетентність
- ФК 2 – Загально-педагогічна компетентність
- ФК 3 – Соціально-педагогічна компетентність
- ФК 4 – Лідерська компетентність

Для спеціальності 017.00.04 Тренерська діяльність та спортивна підготовка

ЗК 4 – здатність мотивувати людей до досягнення спільної мети

ФК 3 – здатність проектувати, організовувати та аналізувати науково-педагогічну діяльність з дисциплін предметної області у закладах вищої освіти

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результатом опанування змісту навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи. Педагогіка» у магістрантів є формування таких **компетентностей**:

Для спеціальності 017.00.01 Фізичне виховання

ПРН 3 – Випускник демонструє здатність створювати педагогічні та психологічні умови для процесу навчання

ПРН 6 – Випускник демонструє вміння спілкуватися в колективі і виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях і відстоювати свою думку, додержуватися культури поведінки і мовленнєвого спілкування

ПРН – Випускник демонструє вміння проводити всебічну виховну роботу на заняттях усіх типів

Для спеціальності 017.00.04 Тренерська діяльність та спортивна підготовка

ПРН 5 – здатність використовувати сучасні методи самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії

ПРН 7 – здатність розробляти навчально-методичне забезпечення дисциплін предметної області та проводити різні види навчальних занять у ЗВО

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для ДЕННОЇ форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Сам ості йна
		Лекц ії	Семі нари	Практи чні	
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ					
Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття	9	2	2		5
Управлінська структура ЗВО. Педагогічний менеджмент	9	2	2		5
Види та функції діяльності викладача вищої школи (наукова, викладацька, соціально-гуманітарна)	14	2	2		10
Модульний контроль 1	2				
Разом	34	6	6		20
Змістовий модуль II. ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ					
Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі	9	2	2		5
Принципи, методи та засоби навчання у ЗВО	14	2	2		10
Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики знань і вмінь студентів у ЗВО	14	2	2		10
Модульний контроль 2.3	4				
Разом	41	6	6		25
Іспит (інтегрований)	15				
Усього	90	12	12		45

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки вищої школи

Лекція 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття

Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методологічні аспекти педагогіки вищої школи. Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.

Поняття про цілісний педагогічний процес. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі. Категорії педагогіки вищої школи. Методи педагогіки вищої школи.

Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та

початку третього тисячоліття. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Основні поняття теми: педагогіка вищої школи, об'єкт і предмет педагогіки вищої школи, система педагогічних наук, методологія, цілісний педагогічний процес, освіта, вища школа, вища освіта, освітня діяльність, категорії педагогіки вищої школи, система освіти в Україні, тенденції розвитку вищої освіти України, реформування вищої освіти, європейський освітній простір, Болонський процес.

Лекція 2. Управлінська структура ЗВО. Педагогічний менеджмент

Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Система управління вищим навчальним закладом. Організаційна та управлінська структура ЗВО. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Кафедра-основний підрозділ університету. Основні завдання та функції діяльності кафедри.

Основні поняття теми: педагогічний менеджмент, принципи педагогічного менеджменту, функції педагогічного менеджменту, професійно-педагогічна діяльність, кафедра, корпоративна культура, місія і візія ЗВО.

Лекція 3. Види та функції діяльності викладача вищої школи (наукова, викладацька, соціально-гуманітарна)

Професійна діяльність викладача закладу вищої освіти. Види діяльності викладача закладу вищої освіти. Функції діяльності викладача вищої школи. Діяльність викладача на кафедрі. Викладач як куратор студентської групи. Вплив професійної діяльності викладача закладу вищої освіти на якість освіти. Професійна етика викладача закладу вищої освіти.

Основні поняття теми: викладач закладу вищої освіти, види діяльності викладача, кафедра, куратор, студентська група, професійна етика викладача ЗВО.

Змістовий модуль II. Дидактика вищої школи

Лекція 4. Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі.

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Організація освітнього процесу. Закони та закономірності навчання. Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО.

Основні поняття теми: дидактика вищої школи, об'єкт і предмет дидактики вищої школи, зміст вищої освіти, нормативні документи, навчальний план, навчальна програма.

Лекція 5. Методи і засоби навчання у ЗВО

Принципи, методи та засоби навчання у вищому навчальному закладі. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому навчальному закладі. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності.

Основні поняття теми: методи навчання, засоби навчання, педагогічний процес, структура педагогічного процесу, знання, уміння, навички, компетентності

Лекція 6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ. СИСТЕМА ДІАГНОСТИКИ ЗНАТЬ І УМІНЬ СТУДЕНТІВ У ЗВО

Лекції та методика їх проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі. Семінарські та практичні заняття у закладах вищої освіти.

Комплексні форми організації навчання. Дидактичні основи індивідуальних занять. Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота, вимоги до її організації. Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності. Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів. Система діагностики знань і умінь студентів у закладі вищої освіти. Значення та функції

оцінювання навчальних досягнень студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Основні поняття теми: лекція, семінарські заняття, практичні заняття, комплексні форми організації навчання, індивідуальні заняття, педагогічна практика, виробнича практика, самостійна робота, дистанційне навчання, науково-дослідна робота, контроль навчально-пізнавальної діяльності студентів, модульно-рейтингова технологія навчання, кредитно-модульна технологія навчання.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс. к-ть балів за одиницю	ЗМ 1		ЗМ 2	
		К-ть одиниць	Макс. к-ть балів	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	9	45	8	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	2	50
Разом		-	109	-	126
Максимальна кількість балів: 235					
Розрахунок коефіцієнта: 3,92					

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема: Загальні основи педагогіки вищої школи Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.

1. Опрацювати текст Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), звернути увагу на сутність принципів вищої освіти, нові стратегії розвитку.
2. Ознайомитися із сутністю основних педагогічних термінів, що стосуються вищої освіти, функції керівника ЗВО; права й обов'язки учасників навчально-виховного процесу.
3. Підготувати е-презентації на теми: «Академічна свобода: як її розуміти?».
4. Написати есе «Сутність академічної доброчесності».

Тема: Види та функції діяльності викладача вищої школи.

1. Охарактеризувати особливості різних видів та функцій діяльності викладача вищої школи (науково-педагогічна, дослідницька, соціально-гуманітарна тощо).
2. Підготувати презентацію на тему: «Від чого залежить репутація, імідж та авторитет викладача ЗВО».
3. Проаналізувати дії викладачів вищої школи, які є виявом педагогічної культури.
4. Розкрити сутність принципи управління сучасним закладом вищої освіти.
5. Сформулювати 8–10 правил ставлення керівника колективу до органів самоврядування.

Змістовий модуль II. ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема: Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Принципи, методи та засоби навчання у ЗВО

1. Ознайомитися зі змістом Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), з'ясувати сутність таких складових: стандарти вищої освіти, організація освітнього процесу.
2. Проаналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінити його зміст з погляду врахування дидактичних вимог. Форма звіту – презентація (не більше 10 слайдів).

2. Проаналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінити його зміст з погляду врахування дидактичних вимог. Форма звіту – презентація (не більше 10 слайдів).
3. Підготувати презентацію «Ринок праці та сучасні вимоги до підготовки фахівця Вашої спеціальності».
4. Проаналізувати власний досвід самостійної роботи з науковими джерелами і розмежувати уміння, якими оволоділи, і такі, які ще не стали вашим надбанням. Форма звіту – есе.
5. Опрацювати 1-2 статті з сучасних педагогічних видань, які стосуються дидактичних проблем вищої школи.

Тема: Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики знань і вмінь студентів у ЗВО

1. Скласти план проведення практичного чи лабораторного заняття з окремої дисципліни, окресливши його методичне забезпечення.
2. Опрацювати кілька інформаційних джерел із метою ознайомлення з технологією кредитно-модульного навчання і методикою запровадження рейтингової системи оцінювання навчальної діяльності студентів.
3. Підготувати е-презентацію на тему «Інноваційні технології навчання у вищій школі». Оцінка за виконання завдань для самостійної роботи є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка».

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Свочасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни "Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка" оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю. Форма проведення модульного контролю є письмовою, тестовою.

Кількість балів	Характеристика
20 - 25	модульна контрольна робота характеризується відсутністю помилок, що засвідчує про сформовані вміння та міцні знання матеріалу, які складають зміст модуля
15 - 19	у модульній контрольній роботі наявні незначні помилки
9 - 14	у модульній контрольній роботі наявні суттєві помилки, частину з яких студент спроможний усунути у разі незначної допомоги викладача
0 - 8	у роботі наявні суттєві помилки; студент потребує постійного роз'яснення викладача, щоб усунути виявленні помилки

6.4. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Семестровий контроль проводиться у формі письмового інтегрованого іспиту з навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи». Максимальна оцінка: 40 балів (максимально 20 балів з навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи. Педагогіка» та максимальна 20 балів з навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи. Психологія»)

6.5. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.6. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте декілька понять Закону України «Про вищу освіту» (2014).
2. Розкрийте системні взаємозв'язки компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
3. Систематизуйте закономірності педагогічного процесу у вищій школі.
4. Окресліть проблемне поле щодо визначення провідних категорій педагогіки вищої школи.
5. Проаналізуйте стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.
6. Покажіть динаміку реалізації положень Болонського процесу в системі вищої освіти України.
7. Доведіть доцільність реформування та модернізації вищої освіти в Україні за пріоритетними напрямками в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.
8. Розкрийте основні принципи управління сучасним закладом вищої освіти.
9. Проаналізуйте місце і роль дидактики як галузі педагогіки вищої школи.
10. Запропонуйте узагальнений огляд досвіду організації навчально-виховного процесу у вищій школі та запропонуйте потенційні можливості його вдосконалення.

11. Визначить основні функції та види діяльності викладача закладу вищої освіти.
12. Окресліть проблемне поле щодо визначення змісту освіти на ґрунті аналізу нормативних документів, що визначають зміст вищої освіти.
13. Доведіть значущість дотримання логічної послідовності при розробці навчальних планів, навчальних програм та навчальної літератури в системі вищої школи.
14. Узагальніть науково-педагогічні положення щодо визначення сутності процесу навчання у ЗВО та розкрийте системні взаємозв'язки в його структурі.
15. Проаналізуйте систему принципів навчання у закладі вищої освіти.
16. Узагальніть дидактичні вимоги до вибору методів навчання у закладі вищої освіти.
17. Узагальніть науково-педагогічний досвід щодо генези лекції як провідної форми організації навчального процесу у вищій школі та методики їх проведення.
18. Окресліть проблемне поле щодо визначення психолого-педагогічних вимог до проведення лекції у вищій школі.
19. Узагальніть науково-педагогічний досвід щодо організації та методики проведення семінарських занять як форми організації навчального процесу у вищій школі.
20. Узагальніть дидактичні вимоги до організації та проведення практичних занять у закладах вищої освіти.
21. Узагальніть науково-педагогічні положення щодо визначення сутності процесу консультування та здійсніть порівняльний аналіз видів консультацій.
22. Доведіть доцільність запровадження комплексних форм організації навчання у вищій школі та проаналізуйте їх потенційні можливості з урахуванням використання інформаційних технологій навчання.
23. Схарактеризуйте доцільність інтеграції освітнього процесу та педагогічної практики студентів на засадах компетентісного підходу.
24. Аргументуйте обґрунтованість потреби запровадження дистанційного навчання в системі освіти: соціально-економічна доцільність, сутність, умови ефективності.
25. Розкрийте діалектичні зв'язки форм, видів і методів організації науково-дослідницької роботи студентів у контексті формування дослідницьких компетенцій майбутніх фахівців вищої кваліфікації.
26. Доведіть значення оцінювання навчальних досягнень студентів, розкрийте функціональну роль оцінювання в контексті переорієнтації на компетентісно-орієнтовану освіту.
27. Проаналізуйте генезу можливостей контролю та самоконтролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів в умовах використання інформаційних засобів навчання та контролю.
28. Проаналізуйте систему модульно-рейтингового контролю на засадах порівняльного співставлення з іншими системами контролю знань.
29. Доведіть доцільність урахування психологічних особливостей студентського віку та наявності знань про типологію студентів у процесі оптимізації навчально-виховного процесу у вищій школі.
30. Окресліть проблемне поле щодо визначення критеріїв вихованості особистості.
31. Доведіть доцільність розвитку педагогічного менеджменту як сучасної теорії управління освітою.
32. Проаналізуйте систему управління вищим навчальним закладом. Визначте потенційні можливості її вдосконалення.
33. Узагальніть науково-педагогічний досвід щодо загальної характеристики принципів і функцій педагогічного менеджменту. Проаналізуйте специфічні особливості діяльності викладача ЗВО.
34. Доведіть домінуючу-визначальну роль професійно-педагогічного спілкування викладача вищої школи у забезпеченні суб'єкт-суб'єктної взаємодії в системі «викладач-студент».
35. Доведіть значущість феномену педагогічної культури викладача вищої школи як ознаки його професійно-педагогічної компетентності.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ: ПЕДАГОГІКА»

Модулі	I. Загальні основи педагогіки вищої школи			II. Дидактика вищої школи		
Кількість балів за модуль	109			126		
Лекції (б.)	2	2	2	2	2	2
Семінарські заняття (б.)	11	11	11	11	11	11
Теми лекцій	Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України	Управлінська структура ЗВО. Педагогічний менеджмент.	Види та функції діяльності викладача вищої школи (наукова, викладацька, соціально-гуманітарна)	Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі.	Принципи, методи та засоби навчання у ЗВО.	Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики знань і вмінь студентів у ЗВО.
Теми семінарських занять	Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття	Управління закладом вищої освіти.	Види та функції діяльності викладача вищої школи	Організація навчального процесу у закладі вищої освіти	Організація навчального процесу у закладі вищої освіти	Організація навчального процесу у закладі вищої освіти
Самостійна робота	45 балів			40 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2,3 (50 балів)		
Підсумковий контроль (екзамен)						

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге видання. – К., Центр учбової літератури. 2018. -381 с.
2. Біляковська О. О. Дидактика вищої школи : навчальний посібник / О. О. Біляковська, І. Я. Мицишин, С. Б. Цюра ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту, Львівський національний університет імені Івана Франка. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. - 358 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : підручник / І. В. Зайченко ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет біоресурсів і природокористування України. - 3-тє вид., перероб. і доповн. - Київ : Ліра-К, 2018. - 512 с.
4. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : Навч. посіб. – К. : «Академвидав», 2012. – 208 с.
5. Хоружа Л.Л., Мерзлякова О.Л. Практикум з критичного мислення: навч.-метод. посібник / О.Л.Мерзлякова, Л.Л.Хоружа. – К.; Київ, ун-т ім.Б.Грінченка, 2020. - 160с.
6. Чайка В. М. Основи дидактики : Навч. посіб. – К. : «Академвидав», 2011. – 240 с.

Додаткова:

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К. : Кондор, 2008.

2. Васянович Г. П. Педагогічна етика : Навч. посіб. – К. : «Академвидав», 2011. – 248 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К. : «Академвидав», 2012. – 352 с.
4. Закон України "Про вищу освіту" 1.07.2014р. // <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
5. Закон України «Про освіту» (2017 р.) // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Зайченко І. В. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник для студентів вищих навчальних закладів / І. В. Зайченко, В. М. Теслюк, А. А. Каленський ; за ред. проф. І. В. Зайченка ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет біоресурсів і природокористування України. - Київ : Ліра-К, 2018. - 484 с
7. Земба А.Б. Проблема ефективного управління студентською групою / А.Б. Земба // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – №3. – С. 42-48.
8. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Ленвіт, 2007.
9. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. посіб. / За ред. І.А. Зязюна, О.М. Пехоти. – К.: Вид-во А.С.К., 2003.
10. Сисоєва С.О., Осадчий В.В., Осадча К.П. Професійна підготовка викладача-тьютора: теорія і методика: Навч.метод.посібник. – К., Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2011. -280с.
11. Сисоєва С.О. Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури: Монографія/С.О.Сисоєва. –К., ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс»». 2014. -400с.
12. Ященко Е.Ф. Исследование ценностно-смыслового аспекта самоактуализации студентов / Е.Ф. Ященко // Вопросы психологии. – 2007. – №1. – 80-90
13. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник/Сисоєва С.О.;НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.:ВД «ЕКМО», 2011. – 320с.

ДОДАТОК
до робочої програми навчальної дисципліни
Педагогіка і психологія вищої школи. Педагогіка
для студентів

Спеціальності: 017 Фізична культура і спорт
Освітній рівень: другий (магістерський)
Освітньої програми: 017.00.01 Фізичне виховання
017.00.04 Тренерська діяльність та спортивна підготовка

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
СЕМІНАР 1,2.

Тема: Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.

План заняття

Завдання:

1. Визначте місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Охарактеризуйте зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
2. Визначте, що Ви розумієте під поняттям «цілісний педагогічний процес».
3. Дайте характеристику компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
4. Сформулюйте і поясніть закономірності педагогічного процесу у вищій школі.
5. Дайте визначення основних категорій педагогіки вищої школи.
6. Охарактеризуйте методи педагогіки вищої школи.
7. Визначте мету, завдання та зміст вищої освіти в Україні
8. Сформулюйте і поясніть принципи діяльності освітніх закладів.

СЕМІНАР 3,4.

Тема. Види та функції діяльності викладача вищої школи

План заняття

Завдання:

1. Визначте функції діяльності викладача вищої школи.
2. Опишіть основні види діяльності викладача вищої школи та їхні особливості..
3. Доведіть думку проте, що кафедра – основний навчально – науковий підрозділ університету.
4. Охарактеризуйте систему взаємовідносин на кафедрі та розподіл функціональних обов'язків.
5. Встановіть ієрархію взаємовідносин працівників у системі управління закладом вищої освіти.

СЕМІНАР 5,6.

Тема: Організація навчального процесу у закладі вищої освіти

План заняття

Завдання:

1. Визначте предмет і об'єкт дидактики вищої школи.
2. Опишіть організацію освітнього процесу.
3. Сформулюйте закономірності і принципи навчання у ЗВО.
4. Визначте нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.
5. Визначте сутність і структуру процесу навчання у ЗВО.
6. Охарактеризуйте методи та засоби навчання у закладі вищої освіти.
7. Сформулюйте дидактичні вимоги до вибору методів навчання у закладі вищої освіти, формування компетентностей майбутніх фахівців..

8. Лекція та методика її проведення. Визначте психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.
9. Визначте вимоги до проведення семінарських та практичних занять у закладах вищої освіти.
10. Сформулюйте дидактичні вимоги до проведення індивідуальних занять.
11. Охарактеризуйте педагогічну і виробничу практику студентів.
12. Визначте вимоги до організації самостійної роботи студентів.
13. Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності. Форма відповіді – есе.
14. Охарактеризуйте форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів.
15. Перерахуйте і охарактеризуйте елементи системи діагностики навчальних здобутків студентів у закладі вищої освіти. Визначте значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів.